

Sagsomkostningsbeløbene spænder fra 360 kr., 770 kr. og 1.130 kr. i intervallet 0-5.000 kr. (henholdsvis minimumsværdi, middelværdi og maksimumsværdi) til 5.320 kr. i intervallet 225.000-250.000 kr. (maksimumsværdi). Der er endvidere angivet en formel for beregning af sagsomkostningsbeløb for sager over 250.000 kr. De nævnte sagsomkostningsbeløb er ekskl. moms.

I tilknytning til taksterne for inkassosager har landsretterne udarbejdet særskilte takster for sager om betalingspåkrav, dvs. sager om ubestridte pengekrav på højst 50.000 kr., jf. retsplejelovens kapitel 44 a, der trådte i kraft den 1. januar 2005. Disse takster for sager om betalingspåkrav anvender intervallerne indtil 50.000 kr. fra taksterne for inkassosager og anvender for hvert interval den middelværdi for sagsomkostninger til dækning af udgifter til advokatbistand, som fremgår heraf. Da sager om betalingspåkrav er ganske ensartede, er der her ikke mulighed for at fravige taksterne i konkrete sager. Ved den konkrete udmåling af sagsomkostninger til dækning af udgifter til advokatbistand skal der imidlertid i givet fald fradrages et eventuelt beløb, som er medtaget i betalingspåkravet til dækning af udgifter til advokat efter rentelovens regler om udenretslige inkassoomkostninger. Dette skyldes, at taksterne størrelsesmæssigt inkluderer udgifter til advokatbistand til udenretslige inkassoskridt før sagens anlæg.

Rentelovens § 9 a indeholder regler om, at skyldneren skal betale fordringshaverens rimelige og relevante omkostninger ved udenretslig inddrivelse af fordringer på formuerettens område. Bestemmelsen bemyndiger justitsministeren til at fastsætte nærmere regler for, hvilke udgifter fordringshaveren kan kræve betalt, og justitsministeren har på grundlag heraf udstedt bekendtgørelse nr. 601 af 12. juli 2002 om udenrettlige inddrivelsesomkostninger i anledning af forsinket betaling. Bekendtgørelsen indeholder regler om, hvornår fordringshaveren kan kræve, at skyldneren betaler udgifter til henholdsvis egeninkasso (dvs. udenretslige inddrivelsesskridt, som fordringshaveren selv foretager) og fremmedinkasso (dvs. udenretslige inddrivelsesskridt, som en anden, typisk en autoriseret inkassovirksomhed eller en advokat, foretager for fordringshaveren). Bekendtgørelsen fastsætter endvidere maksimumsbeløb for, hvad fordringshaveren kan kræve, at skyldneren betaler til dækning af fordringshaverens udgifter til henholdsvis egeninkasso og fremmedinkasso.

2.2. Retsplejerådets overvejelser

2.2.1. Retsplejerådet finder, at hovedprincippet om, at taberen betaler, fortsat bør være udgangspunktet for retsplejelovens regler om sagsomkostninger i civile retssager. Sagsomkostningerne bør efter rådets opfattelse ikke som almindelig regel betales af det offentlige eller af lovpligtige forsikringer. Der er derfor kun parterne til at betale, og den bedste løsning er efter rådets opfattelse den, der har været gældende siden retsplejelovens ikrafttræden i 1919, og som anvendes i andre europæiske lande.

Retsplejerådet anfører, at denne regel er udtryk for, at den tabende part i en dispositiv civil retssag som udgangspunkt pålægges et objektivt ansvar (dvs. ansvar uden skyld) for modpartens sagsomkostninger. Sagt på en anden måde pålægges den tabende part et objektivt ansvar for at indtage det standpunkt, som parten ikke fik medhold i ved retssagen.

Denne såkaldte standpunktsrisiko kendes også inden for obligationsretten, hvor en skyldner ikke kan undgå ansvar for misligholdelse ved at henvise til, at der var tvivl om forpligtelsen eller om fordringshaverens opfyldelse af sin del af aftalen. Hvis det efterfølgende fastslås (eksempelvis ved en retssag mellem parterne), at skyldneren var forpligtet, og at fordringshaveren havde opfyldt sin del af aftalen, fritager det ikke skyldneren for ansvar, at spørgsmålet var tvivlsomt.

I formueretlige tvister udgør det procesretlige princip om, at den tabende part som udgangspunkt er objektivt ansvarlig for den vindende parts sagsomkostninger, således efter Retsplejerådets opfattelse en naturlig fortsættelse af de obligationsretlige regler.

I andre dispositive sager (dvs. navnlig sager om prøvelse af forvaltningsafgørelser) kan princippet om objektivt ansvar for den vindende parts sagsomkostninger derimod ikke uden videre begrundes på samme måde. I de tilfælde, hvor borgeren får medhold, kan reglen imidlertid begrundes med, at når borgeren har været nødt til at anlægge retssag for at få sin ret i forhold til en forvaltningsmyndighed, bør forvaltningsmyndigheden erstatte borgeren dennes udgifter ved retssagen, uanset om der er noget at bebrejde forvaltningsmyndigheden.

Med hensyn til de tilfælde, hvor borgeren taber sagen, henviser Retsplejerådet til, at objektivt ansvar er en enklere løsning end culpaansvar (dvs. ansvar, hvor skadevolderen kan bebrejdes noget), og til, at det objektive ansvar kan modificeres ved hjælp af skøns-mæssige fritagelser, når en borger taber en retssag mod det offentlige i tilfælde, hvor det var rimeligt at søge retstilstanden afklaret ved en retssag. Desuden